най-старателна обработка. В тия Дантеви забележки може да се заключи колко високо съзнание той е имал за своето изкуство и колко много е изучавал тънкостите на класиците "quos amica solicitudo nos visitare invitat"

Най-подходящата форма за възвишения стил е песента, на която поетът ни определя правилата с уверена точност. Като изучава качествата на различните италиянски стихотворни форми, той заключава, че петостишният размер е най-благородната и величествената, заради това трябва да се предпочита в песента /канцоне/; ала би спечелила, ако бъде свързана с седмостишни. Колкото за разпределението на строфите и за тяхната метрична композиция, Данте нямаше къде другаде да търси, освен да погледне собствените си стихове, които, наистина, твърде често цитира; поразително е как в една материя, обща за всички в приложението си, Данте е можал да внесе толкова ред и размисъл, както никой друг от изследователите на метриката през XIV век, схващайки близката връзка между музиката и поезията и извличайки от нея основанията за схемата на строфите.

Всичко това е изложено и анализирано с най-голяма тънкост, чак до 14-та глава, прекъсната още в самото си начало, когато творбата е била още твърде далеч от своя завършек; действително, от някои бележки в самия текст, излиза, че творбата е трябвало да се състои от четири книги, докато накрая щяло да се говори и за най-простия говорим език. Все пак, макар и недовършено, изследването "За народния говор" свидетелствува за огромното дарование на Данте и е един от най-важните документи в науката за езикознание.

Както в всички други прояви на тая страстна душа, личният елемент намира място и в тази чисто доктринерна творба. Още когато говори за прославения главен говор Данте мисли за своите песни, които му служат за пример и които многократно цитира; sume superbiam quaesitam meritis

Съвестта на поета е чиста и самоуверена, когато изказва мнението си за "нежния нов стил" и участието, което е имал в неговото създаване, нито по-малко уверен е когато заявява собствената си невинност:"

Благородното му негодуване за променените времена прозвучава в [illegible]валата за Фридрих II и Манфреди, съединена с [illegible] порицанието на техните [illegible]ледници; а мисълта за отечеството се връща, изпълнена с болка и съжаление дори в една фраза, построена като стилистичен пример:"

Душата на Данте винаги цяла трепти в всяка негова творба: край художника намираме човека, с неговите скърби, неговите възмущения, неговите надежди.

"МОНАРХИЯТА"

Умозрителната дейност на Алигиери винаги намира подбудената с